सोबत " महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील कलम ८२ पोटकलम (५अ) मध्ये राज्य शासनाने दि. २१/०६/२०१३ रोजी केलेल्या सुधारणांची प्रत)

महाराष्ट्र शासन

क्र. संकीर्ण-२०१२/(२१३/१२)/विशि-४ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, हुतात्मा राजगुरु चौक,मादाम कामा रोड, मंत्रालय,मुंबई - ४०० ०३२. दिनांक :१ जुलै,२०१३

माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी आग्रेषित,

(प्र.रा.कदम) शासनाचे अवर सचिव

प्रति,

मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा. प्रधान सचिव विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मंबई.

मा. प्रधान सचिव उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मंबई.

मा. कुलगुरु, सर्व अकृषि विद्यापीठे.

मा. मंत्री यांचे स्वीय सहायक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मंबई.

मा. राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण

सर्व सहसचिव / उपसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती (विशि-४)

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ५, अंक १०]

शुक्रवार, जून २१, २०१३/ज्येष्ठ ३१, शके १९३५

पुष्ठे ३, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक २१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २	०१३	चा	महाराष्ट्र	अध्यादेश	क्रमांक	९.—महाराष्ट्र	विद्यापीठ	अधिनियम,	१९९४	यात	आणखी	स्धारणा	पृष्ठे
			अध्यादेश.									9	8-3

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २१ जून २०१३

MAHARASHTRA ORDINANCE No. IX OF 2013.

AN ORDINANCE FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA UNIVERSITIES ACT, 1994.

सन २०१३ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ९.

महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४, यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश. ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही;

१९९४ चा आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४, यात आणखी महा. ३५. सुधारणा करण्याकरिता महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे :

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

- (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१३, असे म्हणावे.
- (२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३५ याच्या कलम ८२ ची सधारणा. २. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४, याच्या कलम ८२ मध्ये, पोट-कलम (५अ) नंतर, पुढील १९९४ चा महा. ३५.

"(५ब) या अधिनियमात किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्यात काहीही अंतर्भूत असले तरी महाराष्ट्र विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१३ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकास आणि अध्या. ९. तेव्हापासून,—

- (अ) कोणतेही व्यवस्थापन, राज्य शासनाची पूर्व परवानगी घेतल्याखेरीज, उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था स्थापन करणार नाही किंवा सुरू करणार नाही;
- (ब) कोणतेही व्यवस्थापन, राज्य शासनाची पूर्व परवानगी घेतल्याखेरीज, नवीन पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा किंवा अतिरिक्त तुकडी सुरू करणार नाही.

स्पष्टीकरण.— या पोट-कलमाच्या प्रयोजनांसाठी, " उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था स्थापन करणे किंवा सुरू करणे" आणि "नवीन पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा किंवा अतिरिक्त तुकडी सुरू करणे" या शब्दप्रयोगांमध्ये, राज्य शासनाच्या विना-सहायक अनुदान तत्त्वावर, उच्च शिक्षणाचे असे महाविद्यालय किंवा परिसंस्था स्थापन करणे किंवा सुरू करणे, आणि असा पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा किंवा अतिरिक्त तुकडी सुरू करणे, याचाही समावेश असेल.

(५क) पोट-कलम (५) च्या दुसऱ्या परंतुकामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, २०१३-२०१४ या शैक्षणिक वर्षाकरिता, राज्य शासन अशी परवानगी दिल्याबाबत विद्यापीठाला १५ जुलै २०१३ रोजी किंवा त्यापूर्वी कळवील आणि विद्यापीठ अशी परवानगी त्याच शैक्षणिक वर्षात अंमलात आणील.".

महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) याच्या कलम ८२ मध्ये, उच्च शिक्षण देण्यासाठी नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सरू करण्याकरिता परवानगी देण्याविषयी तरतुद केली असन. कलम ८३ मध्ये संलग्नता देण्याच्या कार्यपद्धतीविषयी तरतृद केली आहे. उक्त कलम ८२ च्या पोट-कलम (२) मध्ये अशी तरतृद केली आहे की, पोट-कलम (१) अन्वये, राज्य उच्च शिक्षण परिषदेने मान्यता दिलेल्या यथार्थ योजनेशी सुसंगत नसेल असा, उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासंबंधीचा कोणताही अर्ज विद्यापीठाकडन विचारात घेतला जाणार नाही. त्या कलमाच्या पोट-कलम (३) मध्ये अशी तरतूद केली आहे की. उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन, ज्या वर्षापासून परवानगी मागितली असेल त्याच्या अगोदरच्या वर्षाच्या ऑक्टोबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी विद्यापीठाच्या कुलसचिवाकडे विहित नमुन्यात अर्ज करील. उक्त कलम ८२ च्या पोट-कलम (४) मध्ये अशी तरतद केली आहे की, विहित कालमर्यादेत मिळालेल्या सर्व अर्जांची, महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळाकडून छाननी करण्यात येईल आणि व्यवस्थापन परिषदेच्या संमतीने ते अर्ज, व्यवस्थापन परिषदेच्या शिफारशीसह त्या वर्षाच्या मे महिन्याच्या पहिल्या दिवशी किंवा त्यापूर्वी राज्य शासनाकडे पाठविण्यात येतील. त्या कलमाच्या पोट-कलम (५) मध्ये अशी तरतूद केली आहे की, राज्य शासनाला, विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या अर्जांपैकी, राज्य शासनाची अर्थसंकल्पीय साधनसंपत्ती, नवीन परिसंस्था सुरू करण्याची परवानगी मागणाऱ्या व्यवस्थापनांची योग्यायोग्यता, आणि उच्च शिक्षणाच्या परिसंस्थांच्या स्थान निश्चयनासंबंधातील राज्यस्तरीय अग्रक्रम या बाबी विचारात घेऊन, त्याला योग्य व उचित वाटेल अशा परिसंस्थांना परवानगी देता येईल.

- २. उच्च न्यायालयाने, महाराष्ट्र कॉस्मोपोलिटन एज्युकेशन सोसायटी विरुद्ध पुणे विद्यापीठ आणि इतर (२००० (१) एमएच.एल.जे. ४२४) यामध्ये घालून दिलेली मार्गदर्शक तत्त्वे लागू करून, रिट विनंती अर्ज क्रमांक २०१० चा १०४२४ (सोशल सोसायटी, मोरबा विरुद्ध प्रधान सिचव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग आणि इतर) यामध्ये, असा निर्णय दिला आहे की, कायमस्वरूपी विना अनुदानित तत्त्वावर आणि शासनाकडून इतर कोणतेही वित्तीय सहाय्य किंवा अनुदान न घेता नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याचा परिसंस्थेचा उद्देश असेल तर, तिला, अधिनियमाच्या कलम ८२ च्या पोट-कलम (५) अन्वये राज्य शासनाची पूर्व परवानगी घेण्याचा प्रश्न मुळीच उद्भवत नाही व त्यासंबंधातील शर्त अशा परिसंस्थांना किंवा महाविद्यालयांना गैरलागू आहे.
- ३. परिणामी, आता, राज्य शासनाच्या विना सहायक अनुदान तत्त्वावर नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याची इच्छा असेल अशी उच्च शिक्षणाची महाविद्यालये किंवा परिसंस्था यांना, राज्य शासनाची परवानगी न घेता, संलग्नता देण्यास विद्यापीठे हक्कदार असतील. यामुळे, परिस्थिती नियंत्रणाबाहेर जाईल. म्हणून, कोणतेही व्यवस्थापन हे, राज्य शासनाची पूर्व परवानगी घेतल्याखेरीज राज्यात उच्च शिक्षण देणारे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था स्थापन करणार नाही किंवा सुरू करणार नाही किंवा नवीन पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा किंवा अतिरिक्त तुकडी सुरू करणार नाही मग ती राज्य शासनाच्या सहायक अनुदान तत्त्वावर असो किंवा नसो अशी तरतूद करणे इष्ट वाटते. नजीकच्या काळात, २०१३ २०१४ हे शैक्षणिक वर्ष सुरू होणार आहे, ही स्थिती लक्षात घेता, उक्त अधिनियमात तातडीने सुधारणा करणे इष्ट वाटते. २०१३ २०१४ या शैक्षणिक वर्षासाठी, राज्य शासनाकडून विद्यापीठाला अशी परवानगी १५ जुलै २०१३ रोजी किंवा त्यापूर्वी कळविण्यात येईल आणि विद्यापीठाकडून त्याच शैक्षणिक वर्षामध्ये ती अंमलात येईल, अशी तरतूद करणे देखील इष्ट वाटते.
- ४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) यामध्ये तातडीने आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई, दिनांक २१ जून २०१३. के. शंकरनारायणन्, महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

संजयकुमार, शासनाचे प्रधान सचिव.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग आठ

वर्ष ५, अंक १९]

शुक्रवार, जुन २१, २०१३/ज्येष्ठ ३१, शके १९३५

पुष्ठे ४, किंमत : रुपये १८.००

असाधारण क्रमांक ३४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधी व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद).

In pursuance of clause (3) of article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra Universities (Second Amendment) Ordinance, 2013 (Mah. Ord. IX of 2013), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

H. B. PATEL, Secretary to Government, Law and Judiciary Department.

[Translation in English of the Maharashtra Universities (Second Amendment) Ordinance, 2013 (Mah. Ord. IX of 2013), published under the authority of the Governor.]

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 21st June 2013.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. IX OF 2013.

AN ORDINANCE

further to amend the Maharashtra Universities Act, 1994.

WHEREAS both Houses of the State Legislature are not in session;

AND WHEREAS the Governor of Maharashtra is satisfied that circumstances exist which render it necessary for him to take immediate action further to amend the Maharashtra Universities Act, 1994, for the purposes hereinafter appearing;

NOW, THEREFORE, in exercise of the powers conferred by clause (1) of article 213 of the Constitution of India, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to promulgate the following Ordinance, namely:—

1. (1) This Ordinance may be called the Maharashtra Universities Short title and (Second Amendment) Ordinance, 2013.

Mah. XXXV

of 1994.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग आठ, जून २१, २०१३/ज्येष्ठ ३१, शके १९३५

(2) It shall come into force at once.

ndment of ction 82 of ah. XXXV of 1994.

In section 82 of the Maharashtra Universities Act, 1994, after sub- Mah XXXV of 1994 section (5A), the following sub-sections shall be inserted, namely:-

"(5B) Notwithstanding anything contained in this Act or any other law for the time being in force, on and from the date of commencement of the Maharashtra Universities (Second Amendment) Mah. Ord. Ordinance, 2013,—

- (a) no management shall establish or open a new college or an institution of higher learning in the State, except with the prior permission of the State Government;
- (b) no management shall start a new course of study, subject, faculty or additional division, except with the prior permission of the State Government.

Explanation.—For the purposes of this sub-section, the expressions "establish or open a new college or an institution of higher learning" and "start a new course of study, subject, faculty or additional division", shall include establishing or opening of any such college or an institution of higher learning, and starting of any such course of study, subject, faculty or additional division, on the basis of no grant-in-aid from the State Government.

(5C) Notwithstanding anything contained in the second proviso to sub-section (5), for the academic year 2013-2014, such permission from the State Government shall be communicated to the university on or before the 15th July 2013 and shall be given effect by the university in the same academic year.".

3

STATEMENT

Section 82 of the Maharashtra Universities Act, 1994 (Mah. XXXV of 1994) provides for permission to start a new college or institution of higher learning and section 83 provides for procedure for affiliation. Sub-section (2) of the said section 82 provides that, no application for opening a new college or institution of higher learning, which is not in conformity with the perspective plan approved by the State Council of Higher Education under sub-section (1), shall be considered by the University. Sub-section (3) thereof provides that, the managements seeking permission to open a new college or institution of higher learning shall apply in the prescribed form to the Registrar of the University before the last day of October of the year, preceding the year from which the permission is sought. Sub-section (4) of the said section 82 provides that, all applications received within the prescribed time-limit shall be scrutinised by the Board of College and University Development and be forwarded to the State Government with the approval of the Management Council on or before the first day of May of the year, with the recommendations of the Management Council. Sub-section (5) thereof provides that out of the applications recommended by the University, the State Government may grant permission to such institutions as it may consider right and proper taking into account the State Government's budgetary resources, the suitability of the managements seeking permission to open new institutions and the State Level priorities with regard to location of institutions of higher learning.

- 2. In Writ Petition No. 10424 of 2010 (Social Society, Morba *versus* The Principal Secretary, Higher and Technical Education Department and Others), the High Court applying the principle laid down in Maharashtra Cosmopolitan Education Society *versus* University of Pune and Others. [2000 (1) Mh. L.J. 424] has held that, if the institute intends to start a new college on permanent no grant-in-aid basis and without taking any other financial assistance or aid from the Government, the question of obtaining prior permission of the State Government under section 82 (5) of the Act would not arise at all as that condition is inapplicable to such institutions or colleges.
- 3. As a result, now the Universities are entitled to grant affiliation to the colleges or institutions of higher learning, who want to start a new college on the basis of no grant-in-aid from the State Government, without obtaining permission from the State Government. This would lead to an uncontrollable situation. It is, therefore, considered expedient to provide that, no management shall establish or open a new college or an institution of higher learning in the State or start a new course of study, subject, faculty or additional division, whether on the basis of grant-in-aid or not, from the State Government, except with the prior permission of the State Government. In view of the position that the academic year 2013-2014, is to start in the near future, it is considered expedient to amend the said Act, immediately. It is also considered expedient to provide that, for the academic year 2013-2014, such permission from the State Government shall be communicated to the University on or before the 15th July 2013 and shall be given effect by the University in the same academic year.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग आठ, जून २१, २०१३/ज्येष्ठ ३१, शर्क १९३५

4. As both Houses of the State Legislature are not in session and the Governor of Maharashtra is satisfied that circumstances exist which render it necessary for him to take immediate action further to amend the Maharashtra Universities Act, 1994 (Mah. XXXV of 1994), for the purposes aforesaid, this Ordinance is promulgated.

Mumbai, Dated the 21st June 2013. K.SANKARANARAYANAN, Governor of Maharashtra.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SANJAY KUMAR,
Principal Secretary to Government.